

Universiteit Gent. Jaarverslag

Geautoriseerde naam Universiteit Gent. Jaarverslag (1996-)

Parallele naam/namen

Voorgangers

1993-1995: Universiteit Gent. Academisch Jaarverslag

1992: Jaarverslag van de Universiteit Gent. Academische aangelegenheden

1992-1993 tot 2000-2001: Universiteit Gent. Jaaroverzicht

1991-1992: Universiteit Gent. Verslag over de toestand van de universiteit gedurende het academiejaar ...

1987-1988 tot 1989-1990 Rijksuniversiteit Gent. Verslag over de toestand van de universiteit gedurende het academiejaar. .

1980-1981 tot 1986-1987 Rijksuniversiteit te Gent. Verslag over de toestand van de universiteit...

1968-1969 tot 1979-1980: Rijksuniversiteit te Gent. Verslag over de toestand der Universiteit gedurende het academiejaar...

1955-1956 tot 1967-1968: Rijksuniversiteit te Gent. Plechtige opening der leergangen. Verslag over de toestand der Universiteit gedurende het academiejaar

1954-1955: Universiteit te Gent. Verslag over de toestand der Universiteit gedurende het academiejaar....

1951-1952 tot 1953-1954: Rijksuniversiteit te Gent. Verslag over de toestand der Universiteit gedurende het academiejaar der Universiteit gedurende het academisch jaar ...

1945-1946 tot 1950-1951: Universiteit te Gent. Plechtige opening der leergangen. Verslag over den toestand der Universiteit gedurende het academisch jaar ...

1939-1940: Verslag over den toestand der Universiteit gedurende het academisch jaar 1938-1939

1937-1938 tot 1938-1939: Universiteit te Gent. Plechtige hervatting der leergangen Verslag over den toestand der Universiteit gedurende het academisch jaar .

1931-1932 -1934-1935: Verslag over den toestand der Universiteit gedurende het academisch jaar ...

1925-1926 tot 1930-1931: Universiteit te Gent. Plechtige opening der leergangen

1924-1925: Universiteit te Gent. Plechtige opening der leergangen. = Université de Gand. Ouverture solennelle des cours.

1923-1924: Universiteit te Gent. Plechtige opening der Leergangen

1919-1920 tot 1922-23; Université de Gand. Ouverture solennelle des cours. Discours de M. le recteur.... Rapport sur la situation de l'Université pendant l' année.....

1913-1918: Université de Gand. Réouverture solennelle des cours et remise du rectorat 21 janvier 1919. Exposé de la situation de l'Université pendant l'année académique 1913-1914 et pendant l'occupation ennemie.

1917-1918: 's Rijks Hoogeschool te Gent. Plechtige heropening der lessen op 16 october 1917

1916-1917: Hoogeschool te Gent. Plechtige opening op 21 en 24 october 1916

1904-1905 tot 1913-1914: Université de Gand. Ouverture solennelle des cours. Discours de M. le recteur..... Exposé de la situation de l'Université pendant l'année académique...

1881-1882 tot 1903-1904: Université de Gand. Ouverture solennelle des cours. Discours de M. le recteur Rapport sur la situation de l'Université pendant l'année académique. ...

1880-1881: Université de Gand. Ouverture solennelle des cours. Discours de M: le professeur Du Moulin. Rapport de M: le professeur Wouters, secrétaire du conseil,sur la situation de l'Université pendant l'année 1879-1880

1868-1869 tot 1879-1880: Université de Gand. Ouverture solennelle des cours. Discours & rapport du recteur..

1866-1867 Rapport sur la situation de l'Université de Gand pendant l'année académique 1866-1867

1865-1866 tot 1866-1867,: Université de Gand. *Ouverture solennelle des cours ... Discours & rapport du recteur*

1858-1859 tot 1863-1864: *Rapport sur la situation de l'Université de Gand pendant l'année académique ...lu à la séance solennelle pour l'ouverture des cours*

1858-1859: Université de Gand. *Ouverture solennelle des cours et distribution des prix... Discours et rapport du recteur*

1855-1856 Université de Gand. Remise solennelle du rectorat triennal. Discours prononce par H. Lefebvre, recteur sortant et réponse de Mr Roulez, professeur ordinaire à la faculté de philosophie et letters, 16 octobre 1855

1853-1854: Université de Gand. *Séance solennelle. Discours*

1845-1846 Discours de M. le recteur H. Margerin présidant la séance académique du 6 novembre 1845 ayant pour object la remise du rectorat

.

1817-1818 tot 1827-1828: Annales Academiae Gandavensis

nd

Identificatiecode

PV1

Bestaansperiode 1817-1818 – heden

Beschrijving

Chronologie

1817-1828

In de Hollandse periode wordt de redactie van de *Annales* geregeld door de wetgever. Artikel 163 van het organiek reglement voor het hoger onderwijs (wet 25 sept. 1816) belast de secretaris van de academische senaat met de opmaak en legt de inhoud vast. De *Annales* dienden te bevatten:

1. De toespraak van de uittredende rector.
2. Werken van studenten bekroond met een universitaire medaille.
3. De lijst met de dissertaties verdedigd tijdens het voorbije academiejaar

Tevens dienden de *Annales* de lijst te publiceren van de professoren en van het lesprogramma van het afgelopen academiejaar.

In de praktijk bevatten de *Annales* steeds een Nomina Professorum zijnde de namen van de rector, de secretaris van de academieraad, het professorenkorps, soms ook de leden van het College van Curatoren in functie tijdens het afgelopen academiejaar.

Nadien volgen de Series Lectionum. Per semester en per faculteit worden de professoren opgelijst met hun gedoeerde vakken en de dag- en uurregeling van de lessen. Deze lijsten zijn de voorlopers van wat later zal uitgroeien tot het programmaboek/studiegids.

De Acta in Senatu et Academia bevatten een beknopte samenvatting van de verkiezing van de rector, de secretaris en de assessoren.

Het Programma Certaminis Literarii bevat de onderwerpen voor de universitaire wedstrijden vastgesteld door rector en academische senaat en waarvan de laureaten bedacht worden met een gouden medaille.

De Series Dissertationum Inauguralum... geven een chronologisch overzicht van de titels van de dissertaties, door de studenten publiek verdedigd, als laatste onderdeel van het eindexamen. Sommige van deze werken zijn in extenso in de *Annales* gepubliceerd, wat doet vermoeden dat zij bekroond waren met een universitaire medaille.¹

Het organiek reglement van 1816 bepaalt (art 185) dat het Latijnse verslag van de uittredende rector een overzicht diende te bevatten van de voornaamste gebeurtenissen van het afgelopen academiejaar. Van overleden professoren diende de rector een korte levensbeschrijving te geven, met bijzondere aandacht voor de literaire verdiensten van de overledene en een lijst van zijn publicaties.

In de praktijk is het rectoraal verslag niet in de *Annales* te vinden, maar wel de toespraak van de uittredende rector over een wetenschappelijk onderwerp. Ook de inaugurale lessen van nieuw benoemde professoren vinden in de *Annales* hun neerslag.

1835-1992

Na de Belgische onafhankelijkheid beschikken wij over weinig bronnenmateriaal. Jaarlijks grijpt in een zitting van de academieraad de

¹ Nothomb, Etat de l'instruction supérieure en Belgique. Bruxelles, 1844, T I, p. LIII, 290, 294

rectoraatswissel plaats, maar tot ca nergens troffen wij in de verslagen enige notie aan dat de uittredende rector het bilan opmaakte van zijn rectoraat. In 1843 keurt de academieraad een voorstel goed om de opening van het academiejaar te laten voorafgaan door een academische plechtigheid (met externe sprekers, de proclamatie van de examenuitslagen en een banket). Maar de minister van binnenlandse zaken kant zich tegen dit voorstel; maar geeft wel de toelating om de opening van de lessen te laten gepaard gaan met een zitting waarop de uittredende rector verslag uitbrengt van het afgelopen academiejaar.² Toch wil Gent de opening van het academiejaar met enige luister vieren. In 1845 besluit de academieraad om 3 questoren aan te stellen, 'pour régler le cérémonial de la séance solennelle de remise du rectorat et autre solennités où le conseil académique assiste en corps'.³ Op 6 november 1845 maakt rector Margerin het bilan op van tien jaar wet op het Hoger Onderwijs

Pas in 1853 beschikken wij voor het eerst over een gedrukte rectorale rede gehouden tijdens de Séance solennelle bij de opening der lessen. Wij citeren rector Lefebvre : 'les règlements m'imposent le devoir de présenter l'exposé de la situation de l'Université pendant l'année qui vient de finir.'⁴

In zijn verslag heeft de rector het eerst over de toestand van het professorenkorps waar geen overlijdens te melden vallen, helaas zijn twee studenten overleden. Zijn dank gaat ook uit naar de financiële steun van de provincie Oost-Vlaanderen en de stad Gent voor het toekennen van studiebeurzen aan minbegoede studenten. Aansluitend somt hij de professoren op die het voorbije jaar een wetenschappelijke publicatie realiseerden. Tenslotte bespreekt de toestand de evolutie van studentenpopulatie, de toenamen en de verdeling per faculteit, alsook de resultaten door de studenten behaald tijdens de examens. Reeds uit dit eerste Discours vallen de hoofdlijnen te achterhalen die in alle verslagen over de universiteit zullen terugkeren: het professorenkorps en het studentenkorps. In latere jaren zal ook de materiële inrichting van de universiteit een belangrijke rol gaan spelen.

Doorgaans bestaat de plechtigheid uit de voorlezing van het rectoraal *Rapport of Exposé de la situation de l'Université*, gevolgd door een rectoraal *Discours*. Deze rede bestaat ofwel uit een wetenschappelijk exposé eigen aan het vakgebied van de rector of is gefocust op actuele universitaire problemen. Beide redes worden in de publicatie opgenomen. Indien tijdens de openingszitting een rectoraatsoverdracht plaatsgrijpt is het gebruikelijk dat de nieuw aangestelde rector ook een korte toespraak houdt.

In 1992 start de Universiteit Gent met nieuw *Academisch jaarverslag*. Aanleiding hiertoe was artikel 162 van het **Decreet van 12 juni 1992** betreffende de universiteiten dat het universiteitsbestuur verplicht om een jaarlijks activiteitenverslag voor te leggen aan de Vlaamse Executieve. Dit academisch verslag moet bestaan uit een onderwijs-, een onderzoeks- en een personeelsverslag, en een synthese van de jaarrekening bevatten. Vooral het onderwijs- en onderzoeksverslag wordt rijkelijk aangevuld met statistisch materiaal.

Sedert 1995 is in het *Jaarverslag* ook een Verslag over de sociale voorzieningen voor studenten opgenomen. In latere jaren is dit Verslag uitgebreid geworden met verslagen over de wetenschappelijke

² 2B1 Procès verbaux conseil academique, 9 octobre 1843, p. 14

³ 2B1 Procès verbaux conseil academique, 8 octobre 1845 p. 86

⁴ Université de Gand. Seance solennelle. Discours prononce par M. H. Lefebvre. Gand, 1853, p. 1

dienstverlening, aangaande infrastructuurwerken en energierapport en met rapporten door de klachtenbehandelaar en over het diversiteits- en genderbeleid. Het verslag moet jaarlijks goedgekeurd worden door de Raad van Bestuur.

Verruiming inhoud

In het jaarlijks rapport, soms ook Moreel verslag genoemd, geeft de rector een **bondig overzicht van de voornaamste gebeurtenissen** van het voorbije jaar. Het jaarverslag staat ook stil bij wetten en reglementeringen met impact op het universitair onderwijs en bevat aanbevelingen voor hervormingen of klaagt wantoestand aan.

Speciale aandacht besteedt het verslag aan het professorenkorps: benoemingen, bevorderingen, ontlastingen, wetenschappelijke onderscheidingen, toegekende eretekens worden in herinnering gebracht. Overleden professoren krijgen een korte necrologie, maar ook overleden personeelsleden en studenten worden met name herdacht. Van professoren die met emeritaat gaan schetst hij de academische loopbaan. Sedert 1975 worden de namen van de gepensioneerde personeelsleden en soms ook deze van gedecoreerden gepubliceerd. Ook statistieken over de personeelsevolutie doen hun intrede.

Het *Rapport* analyseert jaarlijks de **evolutie ook van de Gentse studentenbevolking**: aangroei, verdeling per faculteit, geografische herkomst, resultaten behaald tijdens de examens, wedstrijden of het behalen van prijzen en speciale diploma's worden toegelicht en onderbouwd door statistieken over inschrijvingen en examenuitslagen.

De **materiële toestand** van de universiteit wordt ook door de rector aangeraakt. De oprichting en inrichting van universitaire gebouwen en installaties, de werking van de bibliotheek en van andere universitaire collecties en verzamelingen zijn in het jaarverslag terug te vinden. Tussen 1953 en 1970 wordt de administratieve toestand van de universiteit op de openingszitting toegelicht door de ondervoorzitter van de Raad van Beheer.

Interbellum

In de tussenoerlogse jaren manifesteert het jaarverslag een toenemende belangstellingen voor de sportbeoefening aan de Gentse universiteit. De Gentse Universitaire Sportbond mag zijn jaarwerking toelichten alsook van uitslagen van sportcompetities waaraan Gentse studenten deelnamen.

Vanaf het Verslag 1953-1954 tot en met 2000-2001 openen alle jaarverslagen met een *In memoriam* bestaande uit de Lijst van de gestorven studenten en oudstudenten 1914-1918 en de Lijst van de voor het Vaderland gestorven Professoren, Studenten en Bedienden gedurende de oorlog 1940-1945.

De overvloed aan informatie heeft voor gevolg dat in 1980-1981 alle berichten niet langer kunnen gelimiteerd worden tot één boekdeel. De *Publicaties* en *De Lijsten der geslaagden. Proefschriften* vormen voortaan aparte boekdelen, los van het *Verslag. Het Verslag* (dat in 1992-1993) wordt omgedoopt tot *Jaaroverzicht* blijft voortbestaan tot 2000-2001.

Inhoud

Gebeurtenissen: opening academiejaar - eredoctoraat

Rond **1969** wordt het woord op de openingszitting niet meer uitsluitend gevoerd door de rector. Vertegenwoordigers van studenten, wetenschappelijk en administratief personeel, de minister van onderwijs (sedert 1971) en de Gentse burgemeester (sedert 1996) krijgen spreektijd. Al deze toezeggingen worden in het *Verslag* gepubliceerd.

Tot **1961** was het gebruikelijk om **eredoctoraten** bij de opening van het academiejaar uit te reiken. Vanaf 1962 gebeurt dit op een afzonderlijke Dies Natalisviering. Het jaarlijks verslag refereert ook naar de Dies Natalisplechtigheid: De laudatio's van de promotoren en het dankwoord uitgesproken door één van de eredoctoren worden gepubliceerd.

Geleidelijk aan zien wij dat de *Verslag* meer informatie biedt dan de toezeggingen tijdens de openingszitting.

Aanzet nieuwe publicatie: examenuitslagen / proefschriften

In het *Rapport 1858-1859* worden voor het eerst de examenuitslagen van Gentse studenten gepubliceerd. De verstrekte informatie wordt met de jaren meer gedetailleerd. Vanaf het *Rapport 1864-1865* vermelden de examenuitslagen ook de faculteit van de student en sedert 1869-1870 publiceert het *Rapport* meerdere 'Tableaux' met uitslagen per zitting voor wettelijke en wetenschappelijke graden. Tot 1928-1929 worden enkel de geslaagde studenten vermeld (vanaf de graad van onderscheiding), maar sedert 1929-1930 zijn alle geslaagden (ingedeeld volgens studierichting) en met vermelding van de behaalde graad terug te vinden in het: *Verslag over den toestand der Universiteit gedurende het academisch jaar*

Vanaf **1955-1956** bevat het *Verslag* een bijvoegsel met titels van de proefschriften (doctoraten en licentieverhandelingen) van alle Gentse geslaagden.

Vanaf 1980-1981 vormen de examenuitslagen en de proefschriften samen één afzonderlijke publicatie *Rijksuniversiteit Gent. Lijst der geslaagden. Proefschriften*.

Aanzet nieuwe publicatie: Publicaties

In het jaarverslag wordt ook regelmatig verwezen naar het stijgend aantal publicaties van de professoren. Vanaf 1887-1888 publiceert het *Rapport* jaarlijks een '*Relevé des publications faites par les membres du personnel universitaire pendant l'année académique...*'. Deze wordt in 1923-1924 vervangen door de *Lijst der Werken uitgegeven door de leden van het onderwijzend personeel gedurende het academisch jaar....* Sedert 1936-1937 bevat de lijst ook publicaties van leden van het wetenschappelijk personeel (en soms ook administratief personeel). De lijsten worden opgesteld per faculteit en nadien per dienst. Vanaf 1981-1982 vormt de publicatielijst een afzonderlijke publicatie: *Rijksuniversiteit te Gent. Publikaties*.

In het Interbellum start men ook met de opname van de rubriek Lezingen en lessen. Deze omvatten zowel gastlezingen door buitenlandse professoren in Gent als lezingen van Gentse professoren in het buitenland of in het kader van populariserende wetenschappelijke initiatieven uitgaande van de Gentse universiteit zoals Postuniversitaire cycli Vacantieleergangen, Hoger Onderwijs voor het Volk, Wetenschappelijke Nascholing. Verslagen van colloquia, symposia, speciale lescycli, studiedagen, vieringen van professoren of rectoren, de stichting of

herdenking van de oprichting van faculteiten, instituten, opleidingen enz. en meer cultureel getinte activiteiten zoals tentoonstellingen, concerten georganiseerd door en voor de Gentse universitaire gemeenschap worden in het *Jaarverslag* opgenomen.

Structuur

Op 7 oktober 1939 kon de openingsplechtigheid door de mobilisatie niet doorgaan. Het verslag van het voorbije academiejaar verscheen wel. De niet uitgesproken toespraak van de uittredende rector J. P. Haesaert 'Wanneer een rector afscheid neemt... werd als afzonderlijke brochure uitgegeven.

Tijdens de tweede wereldoorlog werd er geen verslag gepubliceerd.

In 1979-1980 verschijnt het laatste *Verslag over de toestand van de Universiteit*, in één volume

Vanaf 1980-1981 worden drie publikaties uitgegeven

Rijksuniversiteit te Gent. Verslag over de toestand van de Universiteit. (gestopt in 2000-2001)

Rijksuniversiteit Gent. Publikaties. (gestopt in 2001)

Rijksuniversiteit te Gent. Lijst der geslaagden. Proefschriften. (gestopt in 2003-2004)

Vanaf 1992 krijgt het Jaarverslag een nieuwe vorm en inhoud. Het verslag moet jaarlijks de Raad van Bestuur worden goedgekeurd en overgemaakt worden aan de Vlaamse Regering.

Relaties

3-jaarlijks verslag

Relaties

Aanmaak, herziening

05/2012